

IZHAJA VSAK DAN

tudi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Posamlni števi se prodajajo po 3 nvč. (6 stat.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kraju, St. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolmaju, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele števi. po 5 nvč. (10 stat.).

OGLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolone. OČENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 2 st. mm, smrtne, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljnjna vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelček uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. Plačljivo in utožljivo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbe brez doposlanske naročnine, se uprava ne ozira. Naročnina na nedeljsko izdanje „EDINOSTI“ stane: za celo leto Kron 5.20, za pol leta Kron 2.60.

Vsi depisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Neprankovana pisma se ne sprejemajo in ne vrnejo se ne vračajo. Naročnina, oglašje in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 18 (Narodni dom)

Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcijski lista „Edinost“. — Natisnila Tiskarna „Edinost“ vpisana zadruga z omejenim poročstvom v Trstu, ulica Giorgio Galatti števi. 18.

Poštno-hranilni račun št. 841-652. TELEFON št. 11-57.

BRZOJAVNE VESTI.

Državni zbor.

DUNAJ 10. Poslanska zbornica je v današnji seji sprejela najprvo poročilo ustavnega odseka o predlogu posl. Pernerstorferja, da smejo tudi ženske pristopiti kakor članice k političnim društvom in glede premembe društvenega zakona.

Potem je zbornica razpravljala o agrarnih resolucijah. Minister je razpravljal podrobno o predlogih, ki so bili sproženi v odseku, ter je zagotovil, da bo poljedelsko ministerstvo iste po možnosti pospeševalo. Rekel je, da bo vlada pospeševala zboljšanje polj in travnikov, ter živinorejo. V ta namen bo pred vsem pospeševala delovanje kmetijskih zadrug. Izrazil je nado, da bo kuga na gobcih in parkljah kmalo ponehala.

Potem ko je govorilo več govornikov, je bila pretrgana razprava o agrarnih resolucijah in je nadaljevala razprava o nujnem predlogu poslanca Fresla, da se odpravi davek od mesa.

Nujnost predloga je bila sprejeta. V podrobni razpravi je poslanec Fresl modificiral svoj predlog v tem smislu, da se vlado pozivlja, naj predloži zakon, ki odpravlja davek na meso in užitino v zaprtih mestih.

Predlog je bil odkazan davčnemu odseku.

DUNAJ 10. Podkomité proračunskega odseka za paroplovne pogodbe je imel danes pod predsedstvom načelnika Witteka in v navzočnosti ministra za trgovino dra. Weiskirchnerja sejo, na kateri je razpravljalo o predlogu za pogodbo z Avstro-Amerikano.

Proračunski odsek je po daljši debati o poglavju ministrskega svet z 22 proti 15 glasom vsprejel naslov: dispozicijski fond.

Ogrski državni zbor.

BUDIMPEŠTA 10. Na današnji seji je bila zaključena generalna debata o rekrutni predlogi, nakar je povzel besedo minister za deželno brambo Hazay, ki je odgovarjal na izvajanja različnih govornikov. Tako je neki poslanec kritikoval, da se dveletno službovanje pri vojaki ne raztegne na komuništvo, topništvo in mornarico, in bo zato v korist le malemu številu. Minister je rekel, da je le okrog ena sedmina, ki ne bo uživala koristi dveletnega službovanja. — Neki govornik opozicije je tudi označil kakor kršenje ustave, da je v vojni organizaciji organ, ki ni podvržen ustavnim odgovornostim. Ta obdolžitev velja načelniku generalnega štaba. Temu pa ni tako. Je tudi določeb za generalni štab, po katerih je načelnik generalnega štaba ob enem pomožni organ skupnega vojnega ministra in kakor tak stavlja svoje predloge vojnemu ministerstvu. V tem ni torej ničesar protuustavnega. Kajti tozadevno je vojni minister odgovoren parlamentu. Nadalje je minister rekel, da se je v armadi storilo že energične korake za odpravo dvoboja. Slednjič je omenil tudi vprašanje preosnovne ogrske deželne brambe in vprašanja vojaškega kazenskega pravnega reda. Konečno je priporočal, naj zbornica vsprejme rekrutno predlogo. Na to je sledila generalna debata o zakonskem načrtu glede dovolitve rekrutnega kontingenta. Predloga je bila vsprejeta v splošnosti in v podrobnostih.

Prihodnja seja jutri.

PODLISTEK.

Udovica.

Povest iz 18. stoletja. — Napisal I. E. Tomič. Poslov. Štefan Klavs.

Se predno so častniki poseli k mizi, je izvlekel viceban iz naprsnega žepa polo in je, zroč vanjo, spregovoril zbranim plemečim:

„Vsaka vojska mora imeti svoje poveljnike, pa tudi naša vojska ne more biti brez njih. Zato imenujem kakor vodje vse vojske in postavljam naši vojski te-le poveljnike: gospoda podžupana Josipa Rafaja podpolkovnikom pehote, gospoda asesora judicijarne tabule Jurja Jelčića podpolkovnikom konjenice, gospoda beležnika iste tabule Nikolaja Škreca svojim adjutantom, a gospoda Petra Špišiča vojnemu avditorjem.“

Razven teh je še viceban imenoval kakih deset kapitanov in ravno toliko nižjih častnikov.

Imenovani gospodje častniki niso ni sami mnogo verjeli v te nove svoje časti,

Novi srbski vojni minister.

BELIGRAD 10. Listi javljajo, da je general Stepanović prevzel pod pogojem vojni ministerstvo, da se osnuje posebni generalni inšpektorat za armado. „Tribuna“ javlja, da bo prestolonaslednik princ Aleksander imenovan armadnim inšpektorjem.

Italijanska kraljevska dvojica pojde v Beligrad?

BELIGRAD 10. „Stampa“ poroča, da obišče italijanska kraljevska dvojica v jeseni kralja Petra v Belemgradu.

Živinska kuga v Avstriji ponehava.

DUNAJ 10. V današnji seji odseka za živinsko kugo je zastopnik vlade, ministerjalni svetnik dr. Binder rekel, da je dosegla kuga na gobcih in parkljah meseca decembra svoj višek in da sedaj znatno pomaj.

Taft na potovanju.

WASHINGTON 10. Predsednik Taft je odpotoval v Atalanto, odkoder se povrne v 14 dneh.

Mobilizacija v Združenih državah.

WASHINGTON 10. Vedeta „Chester“ je odplula v Tampik (Meksiko). „Chester“ bo vzdrževala komunikacijo, v slučaju da bo brzjojavna zveza pretrgana. Vojna uprava je odredila, da odplujejo še drugi križarji v Teksas. Oklopnjače „Tennessee“, „Montana“ in „North-Carolina“ so odplule v Meksikanski zaliv.

WASHINGTON 10. Zastopnik „Associated Press“, ki spremlja predsednika Tafta na njegovem potovanju na jug, je brzjojavil iz Charlottenvilla (Virginija), da je vlada odposlala čete, da napravi močno obmejno stražo ob reki Rio Grande in da napravi tako konec utihotapljenju orožja. Vlada meni, da bo na ta način v kratkem udušeno tudi vsako ustaško gibanje.

Svoboda v Turčiji.

CARIGRAD 10. — V Damasku so bili radi udeležbe na ustaji Druzov obešeni 4 glavarji Druzov.

CARIGRAD 10. Bajje namerava ministrski svet podaljšati še za eno leto obsedno stanje, ki poteče dne 13. aprila tega leta. Mejem bi zbornica imela skleniti premembo zakona o stankah in tisku, ter zakon o dostojanstvenikih starega režima. (Da se jih pobesi, ali kaj?)

Grozna eksplozija dinamita.

NEW-YORK 10. Glasom neke brzjojavke iz Pleasant Prairie (Visconsin) so tamkaj zletela v zrak skladišča neke tovarne za smodnik, v katerih je bilo 180 tonelast razstrelilnih snovi. Vsa naprava in več sto hiš v mestu je baje razdejanih, poškodovane so tudi vse hiše v okrožju deset milj. Eksplozija, ki so čutili sto milj daleč, je povzročila v čikaških gledališčih med poslušalci velik strah. Ena oseba je bila baje ubita, 350 pa ranjenih. Škodo cenijo na pol milijona dolarjev.

Protigrški bojkot.

CARIGRAD 10. — Glasom poročil iz grških virov se je protigrški bojkot v Smirni zopet poojstril.

Kuga v Mandžuriji.

PETROGRAD 10. (Petr. brz. ag.) Iz Harbina brzjojavljajo: Oficijski list generalnega guvernerja Mandžurije pravi, da je prebivalstvo prestrašeno, ker zahteva kuga v sami mukdenski pokrajini vsak dan na stotine žrtev.

ali vendar so hvaležno vsprejeli imenovanja ter se ravnali po njih. Trebalo je v vojski discipline in pokorščine. Gospod viceban je bil za poveljnika, čeprav se ni tako nazival.

Glas o tem vicebanovem činu se je že drugi dan razširil po Zagrebu in govorilo se je marsikaj o tem. Tisti, ki so se razumeli, so trdili, da viceban nima po nobenem zakonu pravice do imenovanja častnikov vojske. To pravo, so govorili, spada med „jura majestatica“, katero je pa viceban kršil.

Take glasove so posebno širili ljudje, ki so bili vicebanovi nasprotniki, da so mu delali neprilike ter ga črnili pri dvoru.

Drugi so zopet jemali vso stvar za smešno ter so govorili, da se je viceban odšel igrat vojake, da se imenovanja njegovih častnikov ne more jemati za resno, ker nimajo častniških „patentov“, niti častniške plače, in kdo more brez tega smatrati koga za častnika?

Čeprav so imeli prav oni, ki so tako sodili o imenovanju častnikov, so se vendar člani bojnega odseka prestrašili, ko so izvedeli za to drzovitost vicebana Raucha. Viceban pa je mislil: „če vi tam gori na Dunaju ne marate za nas, ko nam preti ne-

Oboroževanje Francije in Nemčije na morju.

PARIZ 10. Zbornica poslancev je nadaljevala razpravo o proračunu mornarice. V odgovoru na neko vprašanje je minister mornarice Delcassé rekel, da bosta imeli Francija in Nemčija leta 1920. vsaka po 22 dreadnoughtov. Francija bo imela dalje 18 oklopnih križark in Nemčija 18, a mnogo večjih. Vendar to ne opravičuje nikakih črno-glednih zaključkov.

Dunaj 10. Listi poročajo, da je zastopnik družbe spalnih vozov za Avstrijo, dvorni svetnik Glaser, umrl med vožnjo z Dunaja v Opatijo.

Rim 10. Vojvoda in vojvodinja Connaught obiščeta meseca aprila Rim, da bosta zastopala angleškega kralja Jurija pri narodnih slavnostih italijanskega kraljevstva.

San Jago de Chile 10. Vlada je sklenila utrditi pristanišča in pričeti z utrjevanjem Arice.

Troški za vojno mornarico.

—b— Avstrijska vnanja politika stane narode lepega denarja. Avstrija, se svojimi ruiniranimi financami, gradi — dreadnoughts. Bo-li res že s tem Avstrije bodočnost definitivno rešena? Mari ni zadovoljnost državljanov tudi moment, od katerega sta odvisni usoda in bodočnost držav? A kateri je prvi predpogoj za zadovoljnost državljanov? Mari ne primerno gospodarsko blagostanje, to je: v državi naj nahajajo državljani pogojev, da si morejo služiti zadostnega kruha in zadoščati tudi drugim svojim, posebno etičnim potrebam. Le tam, kjer so dani ti pogoji, se more govoriti o zadovoljstvu državljanov.

Da pa ne bo krivega mnenja, izjavljamo takoj, da nikakor nismo med njimi, ki načelno nasprotujejo vsakemu novčiču troškov za mornarične svrhe, ker smatrajo ta trošek nepotrebnim in potrošeni denar povsem neproduktivnim in torej zavrnjenim. Ne. Vemo, da tudi vojna mornarica ne služi le krvavim svrhom, da je ne zahtevata le megalomanija držav in agresivni in ekspanzivni imperijalizem. Vemo, da je mornarica mogočno sredstvo za povzdigo trgovine in industrije — in vemo slednjič, da denar, potrošen v mornariške svrhe, ne pada v prepad, iz katerega ni povratka, marveč, da se okorišča na njem žopet industrija.

Ali: est modus in rebus — vsaka stvar ima svoje meje. A tudi pri najkoristnejši stvari je važno vprašanje: kako se izvaja? Zdrav princip bi bil, da tudi za mornarico ne bi se smelo hkratu trošiti več, nego more brez škode prenašati gospodarska moč državljanov. Po tem načelu bi morale poprej prihajati investicije v gospodarske namene in v jačjenje gospodarske moči prebivalstva.

Ob takem kričnem nesoglasju — kakor je vidimo sedaj med investicijami v gospodarske, melioracijske in kulturne svrhe na eni, in za „dreadnoughte“ na drugi strani, potem mora naraščati nezadovoljstvo med državljani.

Ali pustimo ta pesimistična razmotrivanja. Danes nas zanima neko drugo vprašanje: kdo ima dobička od milijonov, ki se trošijo v vojne svrhe? O tem nam priča naraščanje kurzov delnic podjetja „Skoda-Werke“. Dne 1. januarja so notirale akcije te družbe na dunajski borzi 414 kron. Dne 9. I. so se začele širiti vesti o gradnji novih „dreadnoughts“. Med dobavitelji je bila ime-

varnost od kmetov, in od vas zastoj iščemo pomoči, potem pa: kje imate pravico pri-govarjati načinu, s katerim se mi branimo? —

V konferenci, ki je bila v skofovi palači pod predsedstvom vicebanovim, so sklenili, da je pisati na Dunaj kraljici radi pomoči, a že se je vedelo v naprej, da po stari navadi z Dunaja ne pride pomoč.

Zato se viceban ni zmenil, ko so mu kasneje iz stanovskega direktorija prijateljsko in zaupno naznanili, kakšni glasovi se širijo po deželi in preko mej radi imenovanj v vojski proti upornim kmetom.

Ako bi ga z Dunaja, ali pa ban poklical na odgovor, bi že vedel, kako bi se moral opravičiti, da ne ostane dolžan nikomur.

Imenovani častniki, ki so z vicebanom spali v gradu, so bili naslednjega dne predstavljeni četam, ki so morale priseči, da se bodo do zadnje kaplje krvi borile za svobodo in pravice stanov, da bodo zveste in pokorne svojim poveljnikom v tej vojski.

Plemiči in prostaki, ki so služili v tej vojski, so čutili, da pri teh ceremonijah prehaja vojaški duh v njihove vrste, in imeli so se sedaj za enakopravne s cesarsko vojsko. Zapisganje vojakov se je vršilo ravno

novana tudi družba „Skoda-Werke“ in nje akcije so poskočile na 417 K. In ko so se potem te vesti širile še z večjo gotovostjo, so akcije dne 10. I. poskočile na 420 K, 12. I. na 426 K, 13. I. na 249 K, 14. I. na 433 K, dne 16. I. na 442 K. Pa tudi na tej višini so se držale le za kratek čas.

Dne 27. I. je priobčil grof Montecucoli, da je mornarica nedostatna. Vsled tega so že dne 28. I. zjutraj akcije te trdke poskočile na višino 469 K, uro potem na 481 K, a ob 12. uri že na 492 K. Danes pa beležijo te akcije 533 K. Torej so te akcije od prvega januarja poskočile za celih 119 K. Družba „Skoda-Werke“ ima 125.000 delnic. Polovica teh je v rokah naslednikov posestnika tovarne, katerih premoženje se je zdaj zvišalo za več nego sedem milijonov kron.

Delniška glavica „Skoda-Werke“ znaša 25 milijonov kron v delnicah po 200 K. Od delnic so prevzeli nasledniki Skode okolo 13 milijonov in avstrijska kreditna banka 6 milijonov, tako, da so vsi posedniki svoje delnice podvostročili.

„Skoda-Werke“ pa niso ostali osamljeni. Na peštanski borzi je poskočil kurz ladijedelniške družbe „Danubius“ od 200 na 400 K.

Kurz delnic livarne železa Ganz & drug. je poskočil od 2800 na 4200 K.

Kaj nam govore te številke? Priznavam brez družega, da take dobave ne more mornarica izročati malim podjetjem, ker jednostavno niso opremljena in preskrbljena z vsem, kar je potrebno za taka velika dela. Ali navedeni podatki nam govore nekaj drugega. Iz dejstva, da so kurzi delnic tako nenavadno hitro poskočili, čim se je doznalo, da ona podjetja dobe velika naročila od mornarice, se daja logično sklepati, da bodo imela neznanke, nikakor opremljene dobičke. Za nas pa prihaja še nacionalni moment. Družbi sta izrecno protislovanski in delničarji so po ogromni večini Nemci, oziroma Madjari. Z drugo besedo: od milijonov, ki se porabijo za dreadnoughte, bo imela koristi le nemška in madjarska industrija, dočim se morajo slovanski delavci seliti v tujino... Milijoni, ki jih morajo tudi Slovani skladatai, pojdejo v žepe Nemcev in Madjarov.

Uprava vojne mornarice naj se torej prav nič ne čudi, ako se Slovani ne morejo navduševati za gradnje dreadnoughtov.

Slovanska Enota in „Slovenčev“ članek.

O tej aferi je bil izdan sledeči komunike: Dne 8. t. m. je imela Slovanska Enota sejo pod predsedstvom dr. Fiedlerja, ki je otvoril razpravo o zadnjem članku „Slovenčevem“ in o polemiki, ki se je razvila iz tega. Dr. Fiedler je prosil člane posamičnih skupin, naj bi, v kolikor morejo, vplivali na časopise, da ne bi vprašanja, v katerih vlada morda nesoglasje med posameznimi strankami Slovanske Enote, postajala v povod polemikam, temveč naj bi se spravljala taka vprašanja pred kompetentni forum v Slovanski Enoti sami.

Dr. Susteršič se je pridružil temu in je povdarjal znova, da ni ničesar vedel o „Slovenčevem“ članku ter da je bil isti objavljen brez vsake njegove vednosti.

S svojim vplivom bo skušal doseči, da se ne bodo ponavljali več enaki slučaji, a obenem prosi, da bi se enako godilo tudi od druge strani.

Na to so razpravljali o postopanju čla-

takat, ko je bil viceban opozorjen, da se vrača podžupan Petkovič. Rauch je stisnil obrvi in namršil čelo, da tem jezelnih vsprejme človeka, ki se je drznil delati na svojo roko in brez njegove vednosti.

Proti gradu je jahala precejšnja četa konjenikov. Najprvo je jezdiel Krčelič, ki ga je bil poslal viceban po podžupana, a na to Petkovič in Matlekovič na čelu Edödyjevih konjenikov, ki so pred seboj gnali kakih dvajset ujetih kmetov, zvezanih z dolgo vrvo, katere konec je držal eden konjenikov.

Ujeti uporniki so izgledali ubogo, da si človek ne more napraviti žalostnejše slike. Bosi in gologlavi, v samih srajcah, so korakali po globokem zimskem blatu na pol zmrzjeni od mraza.

Hrup zadovoljstva je bilo čuti po vojski, ko so zagledali prve ujetnike. Tudi vicebana je obšlo enako čustvo in njegovo lice se je zvedrilo, ko je prihajal Petkovič na konju predenj, pa mu pokorno javil, da je njegova četa pri Stančiču razbila upornike, od katerih jih je deset obležalo na mestu, velik del zbežal v gozd, a teh dvajset, ki jih daruje vicebanu, da je vjel.

(Pride še.)

nov Slovenske Enote v proračunskem odseku. Sklenili so, da ne sme noben član Slovenske Enote prevzeti kakega mesta poročevalca v stvari bančne predloge.

Dnevne novice.

Nemško-nacionalni klub ni še zavzel svojega stališča napram trimesečnemu proračunskemu provizoriju in 74-milijon-skemu posojilu. Nekateri člani so mnenja, naj se dovoli najpotrebnejše, a vprašanje posojila naj se loči od proračunskega provizorija.

Ljudsko štetje.

Šikane.

Da, da — le zlobne šikane so to, kakor ste opazili v včerajšnjem izdanju!

Kakor toliko drugih, tako je tudi mene počastil urad za ljudsko štetje iz ulice Gatter. Naznanilnico sem bil izpolnil sam. Revizor je prišel v moje stanovanje in je potem, ko sem mu pokazal odlok o domovinski pravici, rekel, da je dobro. Dne 9. t. m. sem se zglasil v mestni šoli, ulica Gatter, kamor so me pozvali. Pozdravil sem z „dobro jutro“ in oddal vabilo. Uradnik me je vprašal, potem, ko je našel svojo naznanilnico:

— Ste-li rojeni v Rihenberku? (Razume se, da me je vprašal laški).

Odgovoril sem: „Prosim, da me izprašujete v slovenskem jeziku!“

Uradnik je pogledal v rubriko o dobi bivanja v Trstu in mi je rekel razburjeno: „V Trstu ste od leta 1872. in da ne znate laški?“ Odgovoril sem: „Tudi vi ste že približno toliko časa v Trstu, pa menda ne znate slovenski“. Na to mojo opazko je vseh 6—7 uradnih oseb dvignilo glave in začeli so izpraševati, kaj da sem rekel? Uradnik mi je z besedo in roko dajal znak, da sem opravil in da lahko grem!

Dostavil je še: „Nam ne treba znati slovensko“, — na kar sem jaz odvrnil: „Meni pa laško ne! — Sluga!“ sem rekel jaz. Addio oni in šikane je bilo konec.

Pred vrati sem našel gospo Josipino Zaletel, trgovko. Povedal sem ji v naglici, kako in kaj da sem opravil. Šla je v urad in pozdravila je: „Dobro jutro!“ in vprašala: „Prosim, čemu ste me povabili?“ Pojte z bogom — jej je bil odgovor! Ne treba ničesa, — so jej rekli in žena je odšla in vse šikane je bilo konec!

Neki vrli slovenski mladenič je bil istega dne v istem uradu. Pokazal je gospodom delavsko knjižico. Vprašali so ga, je-li delavec — ali gospodar? Ker pa vprašanec ni znal laški, je rekel slovenski, da je delavec — česar pa gospoda niso razumeli in tudi ta šikana je bila dovršena.

Opomniti moram, da sem jaz izpolnil naznanilnico za tu omenjega in da sem tam natančno povedal, kaj da je!

Svoječasno sem bil sporočil, da je g. dr. Fischer vpisal svoji dve služkinji za Slovenki — kakor sta sami želeli. Poročal sem tudi, da je prišel revizor in skušal gospoda doktorja prepričati, da kuharica ne more biti Slovenka — ker je že več let v Trstu. (Sobarico je milostno oprostil, ker je ta le malo časa v Trstu).

Revizor je tudi zahteval delavsko knjižnico, katero so mu pokazali. Vkljub temu so kuharico vabili na sekcijo!

Ker pa je ta zavedna Kraševka, in je tudi nasproti gospodi magistratovcem nastopila kakor Slovenka, ki da hoče tudi umreti kakor Slovenka — so tudi njo odslovili na kratko.

Iz vsega tega je razvidno, da gospoda res le šikanirajo. Kravos.

Nova vrst — maščevanja.

Marija Butkovič ima ljudsko kuhinjo na Belvederju štev. 17. Doslej so prihajali magistratni organi po dvakrat na leto pregledovat lokal, posodo in hrano, da-li odgovarjajo zahtevam higijene. In vedno so imeli doslej besede največje hvale in priznanja glede čistote, ki vlada v tej ljudski kuhinji. Naglašali so celo, da je vse bolj čisto nego v kaki gostilni.

Ta sodba magistratnih organov se je mahoma temeljito spremenila — sedaj po — ljudskem štetju.

Gospa Butkovič, doma iz sv. Križa pri Kostanjevici na Dolenjskem, je namreč zase in svoje slovenske uslužbenke zapisala slovenski občevalni jezik. To je po nazorih magistratove pravčnosti in — liberalizma tako velik zločin, radi katerega se mora tudi spremeniti sodbo — o čistoti in kuhinji v kakem lokal, ki ga treba najstrožje nadzorovati. In tako so v tem kratkem času že trikrat prišli preiskavat lokal — zadnjič predvčerajšnjim. In sedaj je vse umazano, pod in posoda, a jedi tako nezdrave, da so odnesli Butkovičevi raznega kuhinjskega orodja, surovega in kuhanega fižola, dočim so krompir le prerezali. Pozvali so postreščka, ki je ob krohotu gospodov odpeljal sekvestrirane stvari. Vrh tega so jej že v tem letu dvakrat naložili globo. In ravno povodom, ko je poslala plačat to globo na magistrat, je bil eden uradnikov tako odkritosrčen in cinčen, da so gospo Butkovič vželi „na piko“ radi ljudskega štetja. A gospoj Butkovič sami je rekel eden „gospodov“: „To imate, ker ste se zapisala za Slovenko“. To je menda dovolj jasno. A še jasneje se je pokazalo,

zakaj so jo začeli šikanirati in globiti, ko je eden magistratovcev, zazrši na mizi „Edinost“ vskliknil: „Ke porkada russa“.

Gospa Butkovič nam zatrja, da skrbi za snago v svojem lokal, tako, kolikor je sploh možno v ljudskih kuhinjah. Tla so kamenita in pomeša jih dva- do trikrat na dan, mize pušča ribati po trikrat na teden in vso posodo umivajo sproti in najskrbneje. Glede kvalitete jedil se sklicuje na dejstvo, ki ne dopušča nikakega dvoma o resničnem vzroku tej hipoma navstali skrbi magistrata za zdravje obiskovalcev one ljudske kuhinje. To je dejstvo, da je isti sensal, ki je njej prodal sedaj sekvestrirani fižol več kvintalov iste vrsti fižola prodal... mestnemu magistratu za mestno obožnico!

Jasno mora biti torej vsakomur, da je nastop magistratovih organov proti gospoj Butkovič le maščevanje radi ljudskega štetja!

Škandali ljudskega štetja.

Prve dni februarja t. l. je prišel revizor Emil Gentile dvakrat v stanovanje gospe Stefanije Federl v ulici Belvedere 65 ter je po silil hotel vso družino zapisati za italijansko. Rekel je, da je v naznanilnici družina napisana za ščavo, proti čemur je gospa vpljudno, a odločno protestirala. In veste, kaj je storil ta uzorni revizor? Uložil je na sodnijo ovažbo radi žaljenja časti in sodnija je res poslala gospej Federl kazenski nalog, v katerem se jej nalaga 5 K kazni ali pa 12 ur zapora.

Mi moramo le obžalovati, da se tudi sodnija pušča zlorabljati od ljudi, ki bi sami spadali že davno na zatožno klop.

Domače vesti.

Iz poštne službe. — Poštni tajnik dr. Viljem Pfeifer na Dunaju je imenovan poštним svetnikom v Trstu.

Iz sodne službe. — Sodni praktikant Filip Černe je imenovan avskultantom.

Prepovedovanje časopisov. Ljubljanski škof Jeglič je izdal na vse vernike pastirski list, v katerem oistro nastopa proti vsem naprednim in socialno-demokracičnim listom, torej proti onim, ki nasprotujejo politiki S. L. S. Sicer je škof v vsem svojem pravu, ako kakor vrhovni pastir ljubljanske škofije nastopa proti časopisom, v kolikor ti res širijo demoralizacijo in brezverstvo, vendar bi moral pogledati nekoliko tudi v svoj lastni tabor. Tudi „Slovenec“ prinaša marsikaj, kar ni v soglasju z načeli krščanstva — z načeli resničnosti, ljubezni in odpuščanja in zato tudi ne more vzgojevalno vplivati na mišljenje in čustvovanje ljudstva.

Opozarjamo samo na napad na prof. Reisnerja, proti kateremu je „Slovenec“ priobčil (sicer v deželnozbornem poročilu) kar cel register najbolj nekrščanskih psov. Ali ne upliva taka pisava demoralizirajoče na ljudstvo?!

Ob toliki strogosti proti časopisju družega političnega mišljenja bi bilo škofu v dolžnost, da naredi red v časopisju lastnega tabora. Sicer izgleda ta „poslanica vernikom“ kakor kak oglas za časopisje ene stranke, a vspeh bo bržkone ravno nasproten. Po znanem reku: „Prepovedan sad mika“ bo ljudstvo še bolj segalo po poslednjem časopisju.

In če bo tako, ali ni škof se svojim pastirskim listom več škodil nego koristil — svoji lastni avtoriteti?!

Čegavo glasilo je „Slovenec“? — Opetovano se je že zgodilo, da je voditelj — v privatnih razgovorih in na javnih mestih — S. L. S. na Kranjskem, g. dr. Šusteršič, deciderano izjavljal, da „Slovenec“ ni njegovo glasilo in da on tudi ne vsprejemlje nikake odgovornosti za to, kar piše „Slovenec“. Pa tudi „Slovenec“ sam je te slovesno izjavil, da on ni ne Šusteršičevo, ne strankino glasilo.

Slovenska javnost pa je slej ko prej prepričana o nasprotnem in ne veruje, da ne bi bilo med d.r.m Šusteršičem in uredništvom „Slovenca“ zelo intimnih stikov; ne veruje tega, ker je „Slovenčev“ nastopanje sicer vedno tako, da upravi sili v domnevanje, da je „Slovenec“ vendar-le glasilo stranke in nje voditelja.

Kje je torej resnica: ali v slovesnih zatrdilih, ali — v praksi v „Slovencu“?!

To vprašanje pušča slej ko prej slovensko javnost v dvomih. Toda verjemo izjavam d.ra Šusteršiča in „Slovenca“, kateri poslednji se je kazal te dni še posebno indiguiranega, ker so povodom afere radi tistih odločnih „Slovenčevih“ napadov na d.ra Kramarja in Čeha sploh pozivali d.ra Šusteršiča, naj zastavi pri „Slovencu“ svojo avtoriteto, da se taki napadi ne bodo ponavljali. Ponosno se je tolkel „Slovenec“ na prsa, da on je samostojno in neodvisno glasilo. Potem pa moramo po vsej logiki človeškega razuma vprašati „Slovenca“, s kako pravico je on opetovano apostrofirati dr. Rybářa, naj zastavi pri uredništvu „Edinosti“ svojo avtoriteto ter se je delal — ta utis je imel ves svet — kakor da nas v imenu d.ra Šusteršiča pozivlja, naj popravimo krivico, ki da smo jo storili temu poslednjemu?!

Ker vidi „Slovenec“, da dr. Rybář lahko z vsaj isto pravico odklanja odgovornost za to, kar piše „Edinost“, s katero odklanja dr. Šusteršič odgovornost za to, kar piše „Slovenec“!

„Slovenec“ izjavlja, da ni glasilo d.ra Šusteršiča. Dobro — verujemo mu! Ali potemtakem moramo zahtevati z vso odločnostjo, da nas pušča na miru v stvarih, ki se tičejo osebe d.ra Šusteršiča. Odklanjamo torej vsako mojštrovanje. Če ima g. dr. Šusteršič kaj z nami, naj nam sam govori!

Srebrna poroka. Iz Barkovelj nam pišejo: Vodja pristaniških poslov v sv. Sabi, g. Josip pl. Müller, je slavil tukaj dne 8. t. m. se svojo soprogo v navzočnosti vseh členov svoje družine in mnogo barkovljanskih prijateljev srebrno poroko. G. pl. Müller si je tekom 22 dolgih let, odkar vodi rečne posle, pridobil mnogo priznanja za točno, vestno in nepristransko delovanje od strani c. kr. primorske vlade. Naše najsrčnejše čestitke g. slavljencu in njegovi narodni družini. Dal Bog, da bi srečno dočakal tudi zlato poroko!

Za Ciril-Metodov obrambeni sklad sta se priglasili: 888. Podružnica sv. Cirila in Metoda na Raki; 889. Podružnica sv. Cirila in Metoda v Cerknici (plačala 200 K).

Srečna dežela. Prejeli smo pod tem naslovom: Sovražniki avstrijskih Slovanov so pripravljeni v bojni poziciji, da bi udušili vse Slované; povsodi se Slovani ljuto borijo proti tem sovražnikom; le v cvetoči beli Ljubljani vžljava Nemci sladke dni, ker sovražnikov ni. Pač srečna dežela kjer ni sovražnikov.

Hlačno krilo. Včeraj smo bili Tržačani zopet tako srečni, da smo videli neko damo v hlačnem krilu. Popoldne jo je namreč neka dama v spremstvu nekega gospoda mahala po Korzu gori in potem po vseh glavnih ulicah mesta. Takoj se je nabralo za njo cela vrsta ljudi — moških in ženskih —, da je bil kmalu cel sprevod.

V Carduccijski ulici je šla dama s svojim spremljevalcem v kavarno „New-York“. Radovedneži, ki so jej sledili, so šli deloma za njo v kavarno, deloma so ostali zunaj. Pred kavarno se je v kratkem času nabralo toliko ljudi, da je bila kavarna v pravem pomenu besede blokirana. Ko je dama zapustila s svojim spremljevalcem kavarno ter se obrnila proti kavarni Fabris, je vsa množica, ki se je bila med tem nabrala pred kavarno, šla za njo. Dama, držeč se s svojim spremljevalcem pod pazduho, jo je, kakor se za hlačenko spodobi, mahala moški naprej, a množica za njo. Ljudje so hiteli od vseh strani skupaj, kakor da bi se šlo za čudež. Dama je šla po ulici Ghega do južnega kolodvora in potem nazaj na trg Caserma in po ulici Caserma na Korzo. Nabralo se je za njo toliko ljudi, da je bil že resno oviran javni promet.

Čuli smo, da je bila dotična gospica uslužbenka tvrdke Weiss.

Opaziti moramo, da ta nova moda v Trstu splošno ugaja. Posebno ženske so kar navdušene za hlačno krilo. Pa tudi moški v Trstu nove mode ne izživljajo, kakor delajo to na Dunaju, v Pragi in Budimpešti.

Navsezadnje utegne ta moda vendar-le prodrati! Vsaj v Trstu se kaže dosedaj najboljše razpoloženje za to.

Dunajske modne tvrdke se nikakor ne puste vstrati po upor občinstva proti hlačnemu krilu. Tudi včeraj so tri dame poskusile se sprehajati v hlačnem krilu po Koroški cesti na Dunaju. A radi velike množice občinstva, ki se je takoj nabrala okoli njih, in radi raznih opazk od strani moških, so morale bežati: ena v izvoščku, ena v vežo neke hiše in ena v neko sladščičarno.

Nadalje javljajo z Dunaja: Listi poročajo, da se na Dunaju dogaja dan na dan da so ženske, ki se predrzejno pohajati v hlačnem krilu na ulici, izpostavljene najgršim zasramovanjem od strani občinstva, tako da mora opetovano energično nastopati policija.

Prišlo je že tako daleč, da so tudi ženske v ozkih krilih izpostavljene javnemu zasramovanju. Predsinočnjim je bila neka dama naravnost dvignjena v zrak, neki dami je pa bilo zopet vzdignjeno krilo, če nima morda pod istim — hlač, dočim je bila neka druga dama celo udarjena s pestjo po obrazu!

Listi napadajo oistro policijo, ki pušča mirno, da se goče na Dunaju take stvari. Sodrda da je napravila v središču mesta obsedno stanje pod protektoratom predsednika policije.

V Johannesgasse je množica dolgo časa blokirala neko hišo, ker je mislila, da je v isto zbežala neka dama v hlačah. — V neko žensko nadaljevalno šolo je prišla ena učenka v hlačnem krilu ter bila sprejeta od strani svojih tovaršic z velikim krikom, tako, da jo je morala učiteljica v veliko veselje ostalih učenk poslati domov.

Iz Prage pa poročajo dne 10. t. m.: V svrhu preprečenja neprestanih napadov na dame v hlačah je bilo včeraj v glavnih ulicah postavljenih 40 redarjev in 90 policijskih agentov, z nalogom, da morajo preprečiti vsak poskus sovražnih demonstracij.

Društvo jugoslovanskih uradnikov denarnih zavodov v Trstu ima svoj ustanovni občni zbor jutri v nedeljo 12. t. m. ob 10. uri popoldne v prostorih Slavjanskih Čitalnice (Narodni dom). Namen društva je: združevati v svoji sredi jugoslovanske urad-

nike denarnih zavodov in to: bank, hranilnic, posojilnic, denarnih zadrug in zavarovalnic, gojiti med njimi prijateljske vezi, skrbeti za izpopolnjevanje njih strokovne izobrazbe, kakor s predavanji, debatnimi sestanki, poučnimi tečaji, knjižnico in čitalnico, ter eventuelno z izdajanjem lastnega strokovnega lista, gojiti med člani družabno življenje ter se nadalje zavzemati z vsemi na razpolago stoječimi sredstvi za izboljšanje moralnega in materialnega stališča svojih članov. Člani se dele v ustavne, redne, izredne, podporne in častne.

Reden član more biti le jugoslovanski uradnik denarnih zavodov in to: bank, hranilnic, posojilnic, denarnih zadrug in zavarovalnic. Izreden član more biti vsak trgovski ali industrijski uradnik, katerega sprejme odbor. Vspored ustanovnega občnega zbora je:

1. Otvoritev ustanovnega občnega zbora po predsedniku. 2. Čitanje pravil. 3. priglasitev članov. 4. Volitev odbora. 5. Slučajnosti.

Tovariši! V dnevih predpripravi je bil dan dokaz, da smo po številu močni, da je v nas mnogo dobre volje, da se ne strašimo dela in smemo z gotovostjo upati, da se časom vresničijo naši cilji, ki so nam jasno začrtani v društvenih pravilih.

Tovariši! Udeležite se polnoštevilno ustanovnega občnega zbora.

Pripravljalni odbor.

Zveza jugoslovanskih železničarjev bo imela svoj društveni shod, oziroma skupni sestanek jutri v nedeljo, dne 12. t. m. ob 3. uri popoldne v Sokolovi dvorani na Opčinah. Dnevni red: 1. Razmere železničarjev. II. Sedanja druginja. III. Poročilo delegata z Dunaja. IV. Slučajnosti.

Trgovsko-obrtna zadruga v Trstu ima jutri 12. t. m. ob 10. uri zjutraj v dvorani „Trgovsko-izobraž. društva“, ul. S. Francesco 20, svoj V. redni občni zbor.

Dražba na državnem kolodvoru. — Dne 15. t. m. od 9. ure dalje se bo vršila v skladišču državne železnice na kolodvoru (campo marzio) javna dražba različnega nedvzetelega blaga, kakor perila, škafov, vina, žganja, ruma, pisalnih strojev, sukna, praznih sodov i. dr.

Občinstvo je vabljeno k obilni udeležbi; pridobljeno blago je takoj odpeljati. Natančnejša pojasnila daja istotam skladiščni uradnik med uradnimi urami.

Trije Lonjerji pred sodiščem

radi razbitih šip svetoivanske „Legine“ šole.

Vsem so še v živem spominu dogodki 4. septembra 1910, ko je laška druhal po mestu razbijala slovensko lastnino. Ob tej priliki je bilo v noči od 4—5 septembra razbitih tudi 17 šip šole „Legione Nazionale“ pri sv. Ivanu in dve plinovi svetilki. Na podlagi poizvedovanj je policija aretovala 3 osebe in sicer: Ivana Čok p. d. Pezetov, Andreja Gombač p. d. Trčev, Jožefa Pečarja in p. d. Vaučnika, vsi trije doma iz Lonjerja. Državno pravdnštvo je proti njim ušlo obtožbo na podlagi § 85 kaz. zak., ki se nanaša na hudodelstvo zlobnega poškodovanja tuje lastnine. Pozneje je državno pravdnštvo sklenilo obtožbo na § 460 kaz. zak. in omenjeno trojico tožilo samo radi prestopka zlobnega poškodovanja. Razprava se je vršila včeraj pred tukajšnjim okrajnim sodiščem.

Predsedoval je sodnik Comel. Obtožence je branil dr. Josip Mandič. Vsi trije so odločno zanikali vsako krivdo. Tožena Ivan Čok in Andrej Gombač sta izpovedala, da sta bila v času, ko se je izvršil napad na Legino šolo v gostilni Gombač-ex Bivio, kar sta tudi potrdili priči Antonija Gombač, lastnika gostilne in Ivan Gombač. Edina obtožena priča je bil redar Girolamo Murati, ki je videl tretjega obtoženca; Jožefa Pečarja kako je tekel, vsled česar ga je bil tudi aretoval. Obtožnica trdi, da je Pečar imel tudi umazane roke, kar da je izviralo od metanja kamenja. Obtoženec je na včerajšnji razpravi povedal, da je imel umazane roke zato, ker je po nesrečnem naključju padel in se tako umazal.

Dr. Josip Mandič je v obrambnem govoru naglašal, da nikakor ni dokazano, da bi bili obtoženci res zagrešili omenjeni zločin. Zlasti se tega ne more trditi v obtožnicah Ivanu Čok in Andreju Gombač. Ako sta med zvenketanjem šip na Legini šoli mirno sedela v gostilni, kar potrjujejo priči Antonija in Ivan Gombač, potem je izključeno, da bi se bila ona dva nahajala med storilci. Tudi glede Jožefa Pečarja obstajajo veliki dvomi. Popolnoma verjetno je, da Pečar res padel in si tako umazal roke. Kar se tiče tega, da je tekel, ni še to dokaz za njegovo krivdo. Ono noč je brila huda burja.

Ako burja namreč piha naravnost v obraz, se človek instinktivno nekako zažene, kakor da bi hotel burjo premagati. Isto je storil tudi obtoženec Pečar. Dokazi za njegovo krivdo so nezadostni, medtem je o ostalih dveh tožencih s pričami dokazano, da nista bila med storilci, zato predlaga oprostilo obsodbo.

Ker se sodišče ni moglo prepričati o krivdi obtožencev, so bili na včerajšnji razpravi vsi trije oproščeni vsake obtožbe.

S tega je razvidno, da je „Piccolo“

zagrešil zopet eno svojih navadnih lo-povščin, ko je brez dokazov obdolžil naše ljudstvo vandalizmov, zlasti ker so pri tem trpeli nedolžni. kakor je včerajšnja razprava jasno dokazala.

Tržaška mala kronika.

Lov za tatovi. - 77 kg kave vkradenih. — Z ozirom na notico, prijavljeno včeraj pod naslovom „77 kg kave vkradenih“ smo prejeli nastopni natančnejši opis:

Bilo je ob 7 in en četrt uri, ko je železniški uslužbenec Alojzij Stojković, ki ima malog, da stavi in nadzoruje svinčene pečate na vagonih, opazil, da je eden vozov odprt in da je po tleh raztresene kave. Ni pa opazil pri vozu nobenega živega bitja. Nadel je torej vnovič svinčene pečate in s tem zaprl voz. — Na to je šel klicati skladiščnega mojstra Antona Dipaulis, s katerim sta šla še enkrat pregledat voz. Tedaj pa so stali že poleg voza žel. uslužbenec Ivan Kobal, Božič in eden ponočnih stražarjev. Stojković in Dipaulis sta prinesla seboj prazno vrečo in je poslednji dal Kobalu nalogo, naj pobere raztreseno kavo v vrečo. Medtem so dotične vozove premaknili v svrhu prireditve mešanega vlaka. Med pobiranjem pa je Kobal zapazil dva človeka, kako sedita pred magazinom Silosa. Šel je vprašat ju, kaj delata tu. Nič nista odgovorila, pač pa je Kobal opazil vse polno kave raztrešene njima pod nogami. Poklical je nočnega stražarja, ki je stal na mestu, kjer je bil prej vagon, veleč mu: Tu treba poklicati pomoč! V hipu je nočni stražar priskočil ter zagrebel oba neznanca vsacega za eno roko.

Neznanca pa sta se otrsela in zbežala vsak na svojo stran. Kobal in stražar sta se spustila vsaki za onim neznancev in ju tudi vjela. Poseben križ je imel Kobal, ker je dotični znanec bežal po tiru pod vagoni sem in tja, a Kobal mu je spretno sledil. Naenkrat pa se je neznanec, dvignivši se izpod vagona, postavil po konci in se pripravil, da bi Kobala udaril. — Videč to je Kobal ustrelil izpod vagona, da bi zlikovca oplašil. Na to se je še enkrat povrnila gonja pod vagoni, a že prej je Kobal vdru-gič ustrelil, da bi se zlikovec ne upal zopet pričakovati ga za napad. Na to je nadaljevala gonja okolo nekega kupa drv in je neznanec porabil priliko, da se je zapodil proti zidu, ki ločuje kolodvorsne prostore od svobodne luke, kjer je postavljen telegrafski drog. Na tega je hotel zlikovec splezati, da bi preskočil zid v svobodno luko. Tu pa se je Kobal, ki je držal v eni roki revolver, posrečilo, da je z drugo roko zagrabil onega človeka in ga potegnil zopet na tla. Sedaj pa se je neznanec vrgel na hrbet na tla, a Kobal ga je zgrabil za ovratnik srajce in mu nastavil revolver. Neznanec ga je apostrofiral: „Ali me hočete ubiti?“ Kobal pa: „Ne“. Vstanite in pojte mirno z mano. Čim pa bi napravili kako kretnjo z namenom napada na-me, vas ustrelim! — Ta emergični nastop je zlikovca ukrotil, da je šel mirno s Kobalom. Prišla sta mej tem eden c. kr. redarjev in eden nočnih stražarjev, ki sta potem odvela neznanca na policijski komisariat.

Z drugim zlikovcem ni bilo toliko težave in so ga hitro vjeli.

„Poskus samomora“. — Včeraj smo prejeli vest, ki smo jo pod tem naslovom priobčili, da se je trgovec z dalmatinskim vinom g. Petrič iz samomorilnega namena skušal ustreliti in da leži v tržaški bolnišnici. Danes nam je to vest povraviti v toliko, da se se je g. Petrič ponesrečil z motociklom skupno z nekim svojim prijateljem. Nahaja se res v tržaški bolnišnici, in nade je, da okreva. Policija je zaprla njegovega prijatelja, a Petrič je zahteval, da se ga izpusti, ker ni on zakrivil nesreče.

Težka nezgoda. Težak Alojzij Furlan, star 28 let, je včeraj zjutraj dejal v drugem nadstropju skladišča št. 6 v svobodni luki. Na enkrat ga je napadla božjast in se je od znotraj zvrnil v prtiližje. Dobil je težke poškodbe. Zdravniška postaja ga je odpemila v bolnišnico.

Radi nevarnih groženj. — Rajmund Padovan, star 30 let, iz Pule, je bil zaposlen na parniku A. A. „Irene“. Na povratni vožnji se je skregal s kapitanom, radi česar je bil kaznovan z globo in v Trstu izkrcan. Padovan je, ves besen, čakal, da se je kapitan izkrcal, in ga tedaj javno opsoval in mu grozil, da ga ubije. Kapitan ga je dal aretirati.

Samomor. — Včeraj zjutraj ob 10. uri je 35-letna Katerina Lusar, stanujoča v ul. Tesa, št. 27, izpila močno dozo karbolne kisline. Pripeljali so jo v mestno bolnišnico. Ne ve se, zakaj se je hotela zastrupiti. Lusar je umrla v bolnišnici včeraj ob 4. uri popoldne.

Dva poskusa samomora 62-letna Josipina Gulič iz Rocola št. 48, si je včeraj o 5. uri pop. radi neozdravljive bolezni s čevljarškim krivcem napravila globoko rano na goltancu. — Pozvani zdravnik z rešilne postaje jej je nudil prvo pomoč, ter jo dal potem prenesti v mestno bolnišnico.

Sinoči je hotela končati svoje mlado življenje tudi 17-letna Ema Fleur, stanujoča v ul. Paduina št. 17, ta pa radi nesrečne ljubezni. Vrgla se je na Karlovem pomolu v morje. Iz vode jo je potegnil neki pilot s pomočjo drugih oseb. Tudi tu je posredovala

zdravniška postaja, ki jo je dala prenesti v bolnišnico.

Koledar in vreme. Danes: Heraklij, muč. — Jutri: 2. postna (kvat.) nedelja, Gregorij pap.

Temperatura včeraj ob 2. uri popoldne + 12° Cels. — Vreme včeraj: lepo. — Vremenska napoved za Primorsko: Semtertja oblačno. — Zmerni vetrovi. — Padavine.

Društvene vesti.

Odbor Učiteljskega društva za Trst in okolico vabi vse svoje člane k pomladnemu zborovanju jutri, v nedeljo 12. t. m., ob 10. uri zjutraj v prostorih CM. šole na Acquedotto.

Tržaško koles. društvo „Balkan“. Ker bo dne 26. t. m. redni občni zbor, se bo jutri v nedeljo 12. t. m. ob 10. uri dop. vršilo v kavarni „Minerva“ volilno posvetovanje, na katero so vabljeni člani in drugi prijatelji društva.

Akad. fer. društvo „Tabor“ v Gradcu si je na občnem zboru dne 5. februarja izvolilo za letni tečaj 1911 sledeči odbor: Cand. teh. Fr. Fischer, predsednik; stud. iur. Zv. Pernat, podpredsednik; stud. iur. Ig. Grandovec, tajnik; stud. phil. Gr. Črenovšnik, blagajnik; cand. phil. K. Kranjc, knjižničar; cand. geod. K. Skrk, gospodar; stud. iur. Julij Bučar, namestnik; can. iur. Al. Trstenjak, cand. med. R. Schober, cand. chem. Vl. Frankovič, pregledniki.

Pevsko društvo „Danica“ na Kontovelju priredi na velikonočni ponedeljek Jake Stoke igro s petjem „Moč uniforme“. Toliko na znanje drugim društvom.

Naše gledališče.

V nedeljo popoldne ob 4. uri se upri-zori poslednji kratkoročni popoldanski prizor operete

„VALČKOV ČAR“

Zvečer ob 8. uri

„HČI MESTNEGA SODNIKA“.

po Jos. Jurčičevem romanu za tržaški oder priredil Ferdo pl. Kleinmayr-Plemič, mestni učitelj v Trstu.

S to dramatizacijo je pokazal gospod Plemič, koliko dramatičnega bogastva tiči v naših povestih, zlasti v Jurčičevih. Gosp. dramatik se je lotil prelepega a tudi zelo težkega dela, ko si je bil izbral to po-vest Jurčičevo. Zato mu moramo biti hvaležni tembolj, ko nam je omogočil, da bomo videli v nedeljo zvečer ob 8. uri na našem odru to slikovito zgodovinsko povest Jurčičevo. — Opozarjamo še posebej, da se vrši igra v pristnih kostumih; sploh bo vsa in-scenarija kolikor le možno prilagodjena duhu tedanjega časa.

Obeta se nam torej v našem gledališču poseben užitek.

G. dramatik je opremil svojo igro tudi z nekaterimi pevskimi točkami, katerih zlasti lepa introdukcija je romantična pod-oknica hčeri mestnega sodnika v stari Ljubljani. — Poezije polni so prizori na dolenski cesti in na turjaškem gradu na Dolenjskem. Svojo kulminacijo dosega igra, ko se pobunijo ljubljanski meščani in hočejo napasti deželnega glavarja, katerega reši me-stni sodnik. Od tu dalje nas premagujejo sami najlepši prizori, ki tudi primerno ožar-jajo nastopajoči konec.

Upamo, da bo ob tem izrednem trenutku, ko bomo videli letos prvo izvirno domačo slovensko igro na našem odru, gledališče polno.

Vstopnice so v prodaji pri vratarici „Nar. doma“.

DVORANA ZA SODNE DRAŽBE
ulica Sanitā 23-25 pritličje.

Dražba, ki se bo vršila danes v soboto od 9.—12. in od 3.—6. pop.

Decimalne tehtnice in tehtnice mostič, žepnenke, milo, testenina, botiljke likerjev, sveče, škrop, kakao, ometni papir, soda, bela moka, poper, čaj, milo, steklenice z kokumeri, voščilo, sladka škorica (canelia), sardine in druge jestvine.

Gospodinje zaupaju

svoje dragoceno perilo naj-boljšemu in najpopolnejšemu prašku iz mila, pralnemu ekstraktu

Ženska hvala.

Popolno nadomestilo za be-lenje perila!

Pralni prašek je zaupljiv pred-met; da ohranjate Vaše drago perilo pred škodo, čuvajte se pred manjvrednimi posred-niki.

Delniška glavica:
K 60 milijonov.

Reservni in varnost- ni sklad:
K 16 milijonov.

Centrala v Pragi

Ustanovljena l. 1868.

PODRUŽNICE:

Brnu
Budjevicah
Iglavi
Krakovu
Lvovu
Moravski Ostravi
Olomucu
Pardubicah
Plznju
Prostějovu
Taboru
Dunaju, Herreng. 12

Filialka ŽIVNOSTENSKE BANKE

Bančni prostori: VIA S. NICOLÒ št. 30. v Trstu Menjalnica: VIA NUOVA št. 29

TELEFON št. 21-57.

:: Izvršuje vse bančne posle. ::

Obrestuje vloge na
VLOŽNI KNJIŽICI po 4%
na tekočem računu po dogovoru.

Kupnje in prodaja vrednostne papirje, devize in valute. Daje PREDUJEM na vrednostne papirje in blago. Dovoljuje STAV-BENE in CARINSKE KREDITE. Daje promese za vsa zrebanja. Zavaruje srečke proti kurzni izgubi. Oskrbuje inkaso na vseh tu-zemskih in inozemskih trgih.

Sprejema BORZNA NAROČILA

Brzjavni naslov: Živnostenska — Trst.

P. N.

Dobropoznana MANUFAKTURNA TRGOVINA

A Zafred

ki je bila že 30 let na Korzu št. 20 se je dne 24. avgusta preselila v ULICO NUOVA št. 36 (nasproti lekarne Zanetti).

Nadejam se, da me cenjeno občinstvo tudi v novih prostorih s svojim obiskom kar najobilneje počasti zagotavljačo najtočnejšo in naj-solidnejšo postrežbo z novim izbornim blago n.

Priporočujoč se z odličnim spoštovanjem A. ZAFRED.

Dve hiši

se zaradi družinskih razmer prodasti. V eni je gostil-niška koncesija, edina v celi vasi, v drugi se izvršuje kovaška obrt. Kraj je jako priljubljen izletni kraj za Ljubljance. Oddaljen je le 3 kilometre od železnice. Kdor bi hotel kupiti tudi še kaj zemljišča, mu je isto na razpolago.

Dr. Fran Korsano

Specijalist za sifilitične in kožne bolezni ima svoj

AMBULATORIJ

v TRSTU, v ulici San Nicolò št. 9 (nad Jadransko banko).

Sprejema od 12. do 1. in 5.1/2 do 6.1/2 pop

Poskusite FI-GOVO KAVO „Salutin“ ki je naj-finejši in najzdravejši kavni pridatek Dobiva se v vseh boljših prodajalnicah. oooo

Naš fotograf je Anton Jerkič, Trst,
Via delle Poste 10. — GORICA, gosposka ulica 7. Izdelki odlikovani na vseh razstavah. — Le zaupno k njemu. 315

ANTON ZAVADLAL

Trst, ul. Istria 12 (pri sv. Jakobu)

Priporoča svojo PEKARNO in SLASOČARNO Večkrat na dan sveč kruh in slaščice. Zaloga moka vso vrsto iz prvih mlinov. Likerji in vino v steklenicah. Postrežba na dom. — Priporoča tudi svojo staro in dobroznano pekarno v ulici Marco Polo št. 6 (vogal Concordia) katero vodi gospodar sam.

Odlikovana krojačnica

Avgust Stular

TRST - Via delle Poste št. 12, I. nad. - TRST

izvršuje pomladanske in

letne obleke

Cene zmerne. Delo solidno.

VELIKI KINEMATOGRAF „BELVEDERE“

TRST — ulica Belvedere št. 10 — TRST

V soboto dne 11. in v nedeljo 12. marca:

1. **TONETOVA NERODNOST.** - 2. **Francoske vojaške vaje,** po resnici. - 3. **Sherlok - Holmes ali oporoka Beoncel. aeroplan.** V ponedeljek dram. večer, traja 1 uro. V soboto nov program.

Železnato Kina-Vino Ferravallo

za bolehnne in rekonvalescente

Provyroča voljo do jedi, utrjuje želodec in ojačuje tudi organizem

Priporočeno od najslavnejših zdravnikov v vseh slučajih, kadar se je treba po bolezni ojačiti.

Odlikovano z 22 kolajnami na raznih razstavah in z nad 6000 zdravniškimi pričevali.

Izborni okus. Izborni okus.

Lekarna Serravallo - Trst

TRŽAŠKA GLEDALIŠČA.

VERDI. Danes ne bo še naznanjene premijere Wagnerjeve opere „Mrak Bogov“, pač pa v prihodnjih dneh.

POL. ROSETTI. — Danes opereta „Valčkov čar“.

EDEN. Krasna odaliska bivšega sultana Abdul Hamida, Sjemile Fatmè, nastopi še le danes.

DAROVI

— Za Ciril-Metodov ples so nadalje darovali: g. Marija Dekleva Trst 6 K; gg. Jakob Rupel Trst 2 K, A. Zafred Trst 6 K, Urban Lenček Trst 6 K.

Vesti iz Goriške.

x Gorica brez vode. Kljub ugodni topografski legi goriškega mesta in kljub raznim projektom in denarnim žrtvam se dogaja avtomatično, po večkrat v letu, da vlada mučno pomanjkanje vode.

Že pol stoletja študirajo v mestnem svetu, kako bi prišli v okoliš temu nedostanku, a še danes ni rešeno to pereče vprašanje.

Za novi vodovod je mestni svet odredil komisije in komisije, potrošilo se je denarja za načrte in razprave in konečno so lani določili izvev.

Inženir Oberst je že 23. februarja 1908 (!) pisal v svojem poročilu: Ako računamo 8—10 mesecev časa, potrebnega za razpravljanje komisije, in za pridobitev koncesije, tekem katere dobe bo dovršen tudi podrobni načrt, ter nadaljnjih 12—14 mesecev za natečaj in za izvršitev dela — potem smemo pričakovati, da najdalje dve leti potem, ko je sklenilo mesto graditi nov vodovod bo le ta popolnoma dovršen in se bo lahko izročil v uporabo.

No, sedaj smo že v marcu 1911, a o novem vodovodu ni ne duha ne sluha. V Gorici vlada ravno sedaj tako pomanjkanje vode, kakor v kaki vasi kje na Krasu v avgustu. Zaprte so po hišah vse cevi. Vojaštvo mora s škafli po vodo na Travniki. Mestni svet uganja kar hoče, ker ni opozicije, ki bi kontrolirala njegovo delovanje. Skrajni čas je, da si priborimo Slovenci prostora tudi v mestnem svetu, da se vzdržimo gospodje iz spanja. Opozicija je zdrava povsod, a nikjer ni tako potrebna, kakor v goriškem mestnem svetu.

Kar je pametnih Lahov bi sami želeli nekaj Slovencev v mestnem svetu, da bi kamora bila primorana polagati čiste račune. — In Slovenci?

Iz Krmine nam poročajo: Pri postaji se nahaja narodna gostilna g. Kalčiča, ki streže vsikdar solidnimi cenami domačinom in tujcem. Osobito jo posejajo naši vrli narodni železničarji; tu je takorekoč zbirališče krminskih Slovencev. Neki sprevodnik A. P. južne železnice — zaslepljen Kamničan — je pa prav nesramno vpraševal svoje tovariše: „Warum gehen alle zu diesem windischen Wirt?“

Dragi, ubogi na duhu, odgovorjamo ti: „Hodimo zato, ker je gostilničar naše gore list in ker nas dobro in solidno streže.“

Domačine Kamničane opozarjamo na tega njihovega vrlega junaka, ki se sramuje svojega slovenskega imena in rodu ter dela med nami takorekoč narodno izdajstvo.

X. — Iz Sežane. Svetloba je prodrla tudi pri nas skozi gostoto, v kateri je bila zavita Sežana. Metropola! In vendar je bilo takšno družabno mrtvilo, da se Bogu usmili! A začelo se je vendar nekaj delati tudi na tem polju. Ustanovili smo glasbeno društvo in dramatični klub, ki sta si nadela nalogo, da bosta delovala za napredek in procvit Sežane.

Upamo, da bo ta korak z navdušenjem vsprejet od strani Sežancev, ter da bodo tudi vsestranski podpirali ti društvi. Ako pa mi kedo voljan podpirati, naj vsaj — ne podira! Ker dovolj žalostno bi bilo, ako bi po krivdi nekaterikov prišla Sežana v tem oziru zopet na tisti nivo na katerem se je nahajala do sedaj. Do sedaj je bilo le govora, da treba ustanoviti to, ustanoviti ono društvo,

da bi trebalo spopolniti to, ganiti se v tem ali onem oziru itd. Sedaj pa smo resnično storili korak naprej. — In glej: že je gotovih ljudi, ki jim ni prav, da smo to storili.

Razsodni ljudje vedo, da je to prav, da se je začelo družabno življenje malo dvigati in tudi pozdravljajo ta korak, a mi bi radi, da bi se vsi sprijaznili s to mislijo kar upamo doseči z železno voljo, vstrajnostjo in takim delom, da bomo imponirali tudi onim Sežancem, ki jim je vsaka stvar dobro došla, da udajajo po drugih, sami pa bore malo store in katerih je glasom zadnjega ljudskega štetja malo več nego 0 od sto. — Pojdimo rajši vsi na skupno delo, za splošni blagor, za ugled Sežane! Delujmo vsi — jedni z nasvetom, drugi na drug način, — a glavno je, da delamo vsi brez razločka.

Ako ni komu kaj po volji, ako ima kaj na srcu, ako ima kedo kake lepe ideje, naj pride na I. občni zbor gori omenjenih društev, ki bo jutri v nedeljo ob 1.30 ozir. 2.30 uri popol. „na Vagi“ in uverjen naj bo vsakdo, da bo vsak nasvet dobro došel in mu bosta hvaležni obe društvi.

Torej vsi na krov za napredek Sežane!

MALI OGLASI

MALI OGLASI se računajo po 4 stot. besedo. Mestno tiskano besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina stane 40 stotink. Plača se takoj in s oddelku.

Prodaja se hiša in zemljišče v Rocolu Obrtni se v ulico Giulia št. 33, zaloga 427

Iščem dva mladeniča za pekarno. Naslov po-e Edinost. 429

Iščem moža za obdelovanje malega zemljišča. Prednost imajo oni, ki se v vrtnarstvu razumejo in so oženjeni pa brez otrok. Žena bi bila tudi pri hiši zaposlena. Sprejme se tudi mlada izveščana kuharica lepega obnašanja. Službe stalne! Ponudbe pod „G. O. 154“ na upravništvo Edinosti. 428

Sobica se odda takoj v ulici Barriera vecchia št. 22, IV. 417

Trgovina jestvin sprejme takoj vajenega učenca. Tedenska plača. Svoja 429

Spretna uradnica, ki služi skoraj 5 let v pisarni večjega podjetja na deželi, želi vstopiti v službo v Trstu ali Gorici, kot korespondentinja (slovenski in nemški jezik) ali kot knjigovodka (enostavno knjigovodstvo). Večja je vseh pisarniških del in stroje-pisja. Sprejme tudi mesto blagajničarke v kaki veliki trgovini, kjer bi bila eventualno poleg tega tudi saldokontistinja in korespondentinja. Nastopi mesec dni po dnevu pogodbe ali tudi pozneje. Cenjene ponudbe pod „Služba“ na upravništvo „Edinosti“. 414

Josip Trampuš Trst, ulica Industrija št. 3 (Sv. Jakob) priporoča svojo pekarnjo. Večkrat na dan sveži kruh. Zaloga moka vsake vrste iz prvih mlinov. Vino in likerji v steklenicah. Sladice in biškoti. 1928

Ceno meso, vsak dan sveže, 5 kg govejega mesa samo 4 krone franko po povzetju, strogo solidna postrežba, ker reflektujem na stalne odjemalce. Meso je tekmo 24 ur na vsakem kraju. Alter H. M. Kerince, Ogrsko. 417

Obrtno društvo pri Sv. M. M. spodnji vknjižena zadruga z neomejeno zavezo vabi na

redni občni zbor

kateri se vrši

v nedeljo 26. marca 1911 ob 10. uri zjutraj v društvenih prostorih (pri Sv. Ani).

DNEVNI RED:

1. Pozdrav predsednika.
2. Poročilo tajnika.
3. Poročilo blagajnika.
4. Odobrenje računov za leto 1910.
5. Razni predlogi in želje.

K obilni udeležbi ujudno vabi društvenike

ODBOR.

Odprla se je nova trgovina
STRUKEK & SEU - TRST
Via San Antonio št. 12
Drobniarje Igrate in potrebščine za potovanje. - VELIK IZBOR perila, ovratnikov, NAINIŽJE CENE. zapestnic, ovratnic, srajc itd. NAINIŽJE CENE.

Popolne upeljave plinarn in vodovodov
Instalacija acetilena.

Glavni zastopnik tvrdke CAR FRANCKLE, Bremen-Dunaj.

Napravila je že nad 300 popolnih plinaren za cela mesta.

Na račun občin in najemščin amortizacije do 50 let. Brzojavke: JESCH - Gas Trst.

GIUSEPPE JESCH - TRST
Telefon št. 1596. — Via Massimo d'Azeglio št. 3. — Telefon št. 1596.
NAJEMNICA NOVE PLINARNE V IZOLI.

NOV GRAFIČNI ZAVOD
Marino Mattulich - Trst
ulica delle Poste 10, I. n. (zraven fotografija Jerkiča)
TELEFON št. 15-28.
Lastna tovarna pechatov iz gumija in klišejev.
Tablice iz železa, utiskane iz cinka in ulitega bronu. Črke iz stekla. Aparati za reprodukcijo trakov in blazinice za pisalne stroje vsakega sistema. Cene, da se ni bati konkurence.
Mehanična delavnica za popraviljanje in čiščenje pisalnih strojev.

Obrtno-gosp. društvo v Nabrežini
vknjižena zadruga z omejeno zavezo vabi na

redni občni zbor

ki se bo vrši

v nedeljo 19. marca 1911 ob 2. uri pop. v društveni krčmi hšt. 264.

DNEVNI RED:

1. Polaganje letnega računa za l. 1910.
2. Poročilo kontrolnega odseka.
3. Čitanje revizorjevega poročila.
4. Odobrenje računa.
5. Volitev načelnštva.
6. Volitev 3 udov v kontr. odsek za 1911
7. Pristop k Zadrugi zvezi.
8. Raznoterosti.

NAČELSTVO.

Kine-Bioskop „Adria“
v Škedenju

V soboto 11. in v nedeljo 12. t. m.

- 1) Znanstveno potovanje na Spitzberg.
- 2) Usodno zarotenje. — 3) Nagajivi kinematograf.

V ponedeljek dne 13. marca:

- 1) Visoki Vallese. — 2) Sestanek. — 3) Butec gre na izprehod.

„Antonio Spanghero“

DEKORATIVNI SLIKAR

Naslednik tvrdke DELALNICA:

DOMENICO DELISE. Via Madonna 7.

Telefon 160 Trst Telefon 160.

VELIKA ZALOGA. — Papir za

tapeciranje najboljših tovarn.

Provizamo vsakovrsta stavbena dela in

dekoracije za sobe. — SPECIALITETA:

imitacije lesa in marmornja, izležne table.

Danes se odpre

nova lekarna

„Al Galeno“

v Trstu, ul. S. Cilino, v bližini ul. Gintia

Kislo .: zelje

repa s Kranske

— v vseh letnih dobah v zalogi —

Josipa Dolčič, Trst

ulica Sorgente 7. — Telef. 1465.

— Glavni zastopnik za Trst, Istro in Goriško: —

VIRGILIO GALLICO

TRST, Via Giulia št. 17. — TELEFON 1979.

Restaurant Würschinger - Trst

Čast mi je javiti, da sem prevzel restavracijo Via Stadion št. 10 (ex „Leon d'oro“, katere prostori so bili popolnoma na novo opremljeni in prenovljeni. Skušal bom nuditi najboljše jedi in pijače in skrbeti za dobro postrežbo. — Dunajska kuhinja. — Dreherjevo pivo I. vrste. — Pristna vina.

Senčnat restavracijski vrt.

Za številan obisk prosi najuljudneje

IVO WÜRSCHINGER, restavrater.

Hotel Balkan

70 sob, električna razsvetljava, lift, kopelji.
CENE ZMERNE. J. Kögl.

Hotel Balkan